

Караванський Ю. В., старший викладач
Рижко І. Л., к.б.н., доцент
кафедра гідробіології та загальної екології
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
(м. Одеса, Україна)
tetra2000@ukr.net

**ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ШКОЛИ-СЕМІНАРУ НА БАЗІ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**

Зважаючи на вимоги сучасності, фахівець будь-якого профілю природничих наук повинен мати не тільки теоретичні знання, але і певні практичні навички. Конференції об'єднують спеціалістів та поглиблюють теоретичну підготовку, однак перевага шкіл-семінарів полягає у можливості наочно підтвердити ці знання та отримати певні практичні вміння. Подібна форма роботи є ефективною як для популяризації наукового напрямку, так і для підвищення рівня кваліфікації спеціалістів.

Сучасні дослідження гідробіонтів потребують застосування широкого комплексу методів вивчення водних організмів. Важливою частиною таких досліджень стає можливість утримувати ці організми в лабораторних умовах.

Проблемам утримання гідробіонтів в штучних умовах і популяризації знань про них присвячена Міжнародна школа-семінар «Утримання риб і морських ссавців в штучних умовах», яка з 2011 року щорічно проходить на базі Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

За час існування школи у її роботі взяли участь фахівці з Білорусі, Болгарії, Ізраїлю, Німеччини, Молдови, Росії та Чехії. У роботі школи приймали участь викладачі та студенти кафедри гідробіології та загальної екології біологічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, фахівці океанаріуму «Немо» (м. Одеса), севастопольського дельфінарію (м. Севастополь), вчителі та вихованці міської станції юних натуралістів (м. Миколаїв) та обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (м. Хмельницький), представники громадських організацій «Всеукраїнська асоціація акваріумістів» (м. Київ), «Слов'янський клуб любителів ікрометаючих коропазубих – Україна» (м. Одеса), «клуб любителів лорікарієвих сомів «L-Амазонія» (м. Дніпро).

В програмі школи-семінару передбачені доповіді як представників навчальних закладів, громадських організацій так і професіоналів, які спеціалізуються на утриманні та розведенні водних організмів. Виступи присвячені досвіду і напрацюваннями в сфері утримання гідробіонтів в штучних умовах.

З метою популяризації біологічних знань, екологічного виховання молоді та студентів у рамках школи-семінару організовуються експозиції гідробіонтів різних кліматичних зон і проводяться конкурси акваріумістів, в яких можуть взяти участь як діти, так і дорослі.

«Слов'янським клубом любителів ікрометаючих коропазубих – Україна» (м. Одеса) щорічно представляється експозиція риб, які мешкають у тимчасових водоймах. Організуються тематичні експозиції, на яких представлені риби різних систематичних груп і демонструються акваріуми для їх утримання. Так, в 2011 році було представлено близько 300 видів рідкісних локарієвих сомів (род. Loricariidae) і коропазубих риб (род. Cypripodontidae), в 2012 році була представлена експозиція харацинових риб (род. Characidae) з водойм Південної Америки, в 2013 році демонструвалася експозиція живонароджуючих риб (род. Poeciliidae).

Учасники і слухачі школи-семінару можуть взяти участь в конкурсах по оформленню та декоруванню акваріумів, побачити кращі роботи учасників всеукраїнського конкурсу «Мікроакваріум», який організовується «Всеукраїнською асоціацією акваріумістів» (м. Київ).

Для найменших відвідувачів і школярів проводяться цікаві вікторини та конкурси, в яких діти вчать пізнавати і любити мешканців підводного світу.

Чергова Міжнародна школа-семінар відбулася з 21 по 23 червня 2019 року на базі університету за адресою Французький бульвар, 24/26. В заході приймали участь делегати з Болгарії, Білорусі, Молдови та Німеччини. На семінарі розглядалися питання збереження рідкісних видів риб та вивчення їх біології в умовах акваріуму. Експонувалися роботи українських селекціонерів, що працюють в напрямку виведення нових форм загальновідомої риби гуппі (*Poecilia reticulata*), яка є об'єктом біологічних досліджень вже багато років. Загалом було представлено понад 60 видів риб.

Проведення подібних заходів відіграє велику роль у вихованні молоді та популяризації екологічних знань серед населення, сприяє об'єднанню фахівців для вирішення нагальних питань у збереженні навколишнього середовища.